

Nr 430

Av herr Nihlfors, *angående prövning av frågan om förbilligande, modernisering och större spridning av det statliga utredningstrycket.*

Trycksakskommittén föreslog i sitt år 1950 avlämnade betänkande (SOU 1950: 25) en rad åtgärder för att förbilliga och modernisera det statliga utredningstrycket samt öka spridningen och göra det mera lättillgängligt för allmänheten. En del av kommitténs rekommendationer har föranlett åtgärder.

Sålunda har t. ex. modernare typografi börjat användas, likaså illustrationer och bildstatistik i större omfattning än förr. Några få betänkanden har komprimerats i populärt hållna broschyrer, avsedda för allmänheten. Betänkandena föreligger nu i regel i förlagsbokhandeln, Nordiska bokhandeln, samtidigt med att de avlämnas till vederbörande statsråd. Genom att nyutkomna betänkanden ofta presenteras i radio, får de intresserade lättare än förr reda på vad som utkommit. Sist men inte minst har de numera i regel förekommande *korta sammanfattningarna* av innehållet ökat tryckets betydelse som informationskälla.

Däremot har ställning ännu ej tagits till de viktigaste av kommitterades förslag. Dit hör tanken att det skulle inrättas ett *utredningskansli* med uppgift att medverka till förbilligande av kommittéernas ofta onödigt dyrbara arbetsmetoder och överväga utgivande av populära sammanfattningar samt åstadkomma större spridning av vad som framkommer.

Fortfarande är det endast Nordiska bokhandeln som har betänkanden i lager. Någon form av reklam — fränsett uppgifter till bokhandlarna om vad som utkommer — synes inte förekomma. Medan annan litteratur genom bokförlag, bokhandeln, annonser, broschyrer och bokförsäljare når ut till bokläsare i allmänhet eller till personer som kan tänkas ha speciellt intresse för innehållet, är en stor del av det statliga utredningstrycket okänt utanför en trängre krets av förvaltningspersonal samt riksdagsmän och partikanslier. I de fall, då försäljning inriktats på organisationer och kårer, har det visat sig att upplagorna varit lätta att sälja.

Ur informationssynpunkt vore det av betydelse, om det ofta mycket värdefulla material, som döljer sig i statens offentliga utredningar, i en helt annan omfattning än som nu sker komme ut till allmänheten. Naturligtvis finns det ganska många betänkanden, som inte rimligen kan intressera andra än ett fåtal specialister. Men i de fall — de är inte få — då ett till synes mycket specialbetonat betänkande gäller en kanske relativt stor kår

eller grupp, kan det mycket väl tänkas att försäljning kan löna sig. I ännu större omfattning skulle det säkerligen löna sig att i broschyrform i större omfattning än vad som nu sker ge ut modernt utformade och uppställda sammanfattningar, som kanske kunde säljas direkt genom bokhandeln. Såväl betänkandena in extenso som sådana sammanfattningar skulle utan tvivel i viss omfattning kunna säljas genom de statsunderstödda studieförbunden i anslutning till inom desamma verkande studiecirkelar.

Under hänvisning till det anförda föreslås,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att frågan om förbilligande, modernisering och större spridning av det statliga utredningstrycket i anslutning till trycksakskommitténs betänkande upptages till prövning.

Stockholm den 26 januari 1957

Folke Nihlfors